Hayvan Çiftliğinde Gelir Değeri

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 2. Hukuk Dairesi	17.09.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/6428	2026/8282	TMK 220/2, TMK 220/4, TMK 232, TMK 233, 5488 s. Tarım Kanunu 3

ÖZET

Evlilikten önce kurulan hayvan işletmesinde, evlenme tarihindeki hayvan sayısı ve kişisel mal yerine geçen değer araştırılmadan tüm hayvanların edinilmiş mal sayılması ve hayvansal işletme tarımsal işletme olduğu hâlde sürüm değeri esas alınması hatalı bulunarak katılma alacağı hükmü bozuldu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hayvan-isletmesi-katilma-alacagi-gelir-degeri-2026-8282/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2025/6428 E. , 2026/8282 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 5. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/779 E., 2025/1110 K.

DAVA TÜRÜ : Katılma Alacağı

İLK DERECE MAHKEMESİ : Erzincan 1. Aile Mahkemesi

SAYISI : 2018/890 E., 2024/333 K.

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesince verilen, yukarıda tarihi ve numarası gösterilen hüküm davalı erkek vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına,

yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre, davalı erkek vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Davalı erkek vekilinin kişisel mal savunmasına yönelik temyiz itirazlarının incelemesinde;

Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan malvarlığı değerleri (TMK md. 220/1, b.2) ile kişisel mallar yerine geçen değerler, kişisel mal niteliğindedir (TMK 220/1, b. 4).

Somut olayda, Mahkemece, hayvanlar yönünden yazılı şekilde karar verilmiş ise de karar hatalı olmuştur. Şöyle ki, davalı erkeğin evlenme tarihinden önce 05.12.2001 tarihinde hayvan işletmesini kurduğu, ancak işletmede evlenme tarihinde kaç hayvan olduğu belirlenmeden mal rejiminin sona erdiği tarihte ve 1 gün önce kesimi yapılan hayvanların tamamının edinilmiş mal olduğu kabul edilerek karar verildiği anlaşılmaktadır. O halde, Mahkemece, mal rejiminin başlangıcında (evlenme tarihi) işletmede kaç hayvan olduğu ve kişisel mal yerine geçen değer olup olmadığı değerlendirmeden yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

3. Davalı erkek vekilinin değere yönelik temyiz itirazlarının incelemesinde;

Mal rejiminin tasfiyesinde, malların sürüm (rayiç) değerinin dikkate alınacağı kuralının istisnası, tarımsal işletmeler için gelir değerinin dikkate alınmasıdır.

TMK'nin '2. Gelir değeri/ a. Genel olarak' başlıklı 233. maddesi;

'Bir eşin malik olarak bizzat işletmeye devam ettiği veya sağ kalan eş ya da altsoyundan birinin kendisine bir bütün olarak özgülenmesini istemeye haklı olduğu bir tarımsal işletme için değer artışından alacağı pay ve katılma alacağı, bunların gelir değeri göz önünde tutularak hesaplanır.

Tarımsal işletmenin maliki veya mirasçıları, diğer eşe karşı ileri sürebilecekleri değer artışı payının veya katılma alacağının, işletmenin sadece sürüm değeri üzerinden hesaplanmasını isteyebilir.

Değerlendirmeye ve işletmenin kazancından mirasçılara pay ödenmesine ilişkin miras hukuku hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.'

şeklinde düzenlenmiştir

Tarımsal işletme; üretim faktörlerini kullanarak bitkisel ve/veya hayvansal ve/veya su ürünlerinin üretimi için tarımsal faaliyet yapan veya söz konusu tarımsal faaliyete ilave olarak işleme, depolama, muhafaza ve pazarlamaya yönelik faaliyetlerde bulunan işletmeye denir (5488 sayılı Tarım Kanunu md. 3/1, i). Hayvansal işletmeler de, bir tarımsal işletme niteliğindedir.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler uyarınca; Mahkemece, hayvansal işletmelerin de tarımsal işletme niteliğinde olduğu ve TMK'nin 233. maddesi uyarında hayvan işletmesinin tasfiyede gelir değerinin dikkate alınarak katılma alacağının belirlenmesi gerektiği göz ardı edilerek hayvanların belirlenen sürüm (rayiç) değeri üzerinden katılma alacağının belirlenmesi karar verilmesi hatalı olmuş, bozmayı gerektirmiştir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. Davalı erkek vekilinin temyiz itirazlarının kısmen kabulü ile, temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda (2) ve (3) nolu bentte açıklanan sebeplerle BOZULMASINA, bozma sebebine göre yargılama giderlerine yönelik temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına,

3. Davalı erkek vekilinin bozma kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddine,

Temyiz peşin harcının istek halinde yatırana geri verilmesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

17.09.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.